

Goran Gluvić:

TA ČUDOVITI POGUMNI SVET RIM

(igra)

osebe

načelnik
specialec 1
specialec 2
primer x
ex specialec 1
ex specialec 2
snažilka

Montaža pisarne. V ozadju stenska ura, ki bije.

NAČELNIK: Ura je že tri
zakaj ju še ni?

Trkanje na vrata.

NAČELNIK: Hej
naprej!

Nastopita specialca, ki salutirata z udarci škornjev ob tla.

SPECIALCA: Midva sva
oba
prišla.

NAČELNIK: Pred vama je težka naloga
pomembna in zaupno stroga
lotita se primera iksa
in prosim nobenega kiksa.

SPECIALLEC: Z vami načelnik dragi
hitimo h končni zmagi!

NAČENIK: Kratek bom kot znam biti
če ne uspemo smo vsi trije v riti.

SPECIALCA: Nihče se ne bo upiral
naša načela podiral!

NAČELNIK: Govorita zrelo
sedaj pa na delo.

SPECIALCA: Smelo
in veselo.

Specialca spet salutirata. Stenska ura poudarjeno odbija čase, ki prihajajo.

Montaža prometne ulice z vsemi njenimi značilnostmi.

SPECIALLEC 1: Kam naj greva

© Goran Gluvić

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

kje naj začneva?

SPECIALEC 2: Poln sem vedrega optimizma
našla ga bova v hramu individualizma.

SPECIALEC 1: Daj hitro pohitiva
morda se res tam skriva.

Tečeta in sopihata skozi prometni živ žav.

SPECIALEC 1: Čas teče nič ne reče.

SPECIALEC 2: Rana ura zlata ura.

SPECIALEC 1: Kdor hitro da dvakrat da.

SPECIALEC 2: Ko opraviva tisto tam
se s pivom posladkam.

SPECIALEC 1: In to s prvo klaso
zraven pa pojem klobaso.

SPECIALEC 2: Reci u!

SPECIALEC 1: U!

SPECIALEC 2: Sva že tu.

Ustavita se.

Montaža velike prazne dvorane s težkimi vrati. V dovorani je primer x. Specialca odpreta vrata. Vstopita. Njuni koraki odmevajo v prostoru.

SPECIALEC 1: Glej ga tam sedi
kot da se naju boji.

SPECIALEC 2: In naju mirno čaka
ta jezična spaka.

SPECIALEC 2: Vendar se bo naju bal
da bo težka scal

ko ga primeva v roke

ko začuti najine obroke.

SPECIALEC 2: Obrok ki reče pok
je najljubši zvok.

SPECIALEC 1: K njemu stopiva
da se pogovoriva.

SPECIALEC 2: Če ne bo za dialog
bom okrutno strog.

SPECIALEC 1: To je prava beseda
discipline in reda.

Specialca krožita okrog primera x z donečimi koraki, nato se ustavita in potegneta hlače gor.

PRIMER X: sta prišla na obisk moji osebnosti

ali mojemu telesu

danes ne sprejemam nobenih obiskovalcev

pridita zjutraj

ko rumeno sonce stopi na obzorje

SPECIALEC 1: (se krohota) Pred sabo sva uzrla igralca

ki se pretvarja kot da ne ve da sva specialca.

SPECIALEC 2: Gotovo si slišal za ukaz

nisem si ga izmislil jaz

ki določa da v državi je režim

ki ne priznava pogovora brez rim.

Oglasijo se fanfare. Specialca pogledata v strop. Ko fanfare utihnejo, se spet posvetita primeru x.

SPECIALEC 1: V roki držim puško

ne zamenjam je za hruško

zato pokaži voljo

če ne te pošljeva v rima šolo.

PRIMER X: voljo šolo

slaba rima

zgolj asonanca

neuravnovešena moža

SPECIALEC 2: Kot veš naš režim gleda z distanco

če kdaj pa kdaj uporabimo asonanco.

SPECIALEC 1: Ne zgubljam dragocenega časa

© Goran Gluvić

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

naju čaka pivo prva klasa.

SPECIALEC 2: In klobasa.

SPECIALEC 1: Postavila bova nekaj vprašanj
in ti boš odgovoril nanj
seveda po pravih režima
zato prosim da tvoj jezik dobro rima.

PRIMER X: volja je v mojih možganih bitnosti
prostrana
in ne trpi nasilja
njej se bom podrejal
in ne vam
ozkogrudneži sveta

Specialca se drug drugemu nasmihata, nato se kmalu zresnita.

SPECIALEC 2: Ne upiraj se nama predčasno
le odgovarjaj na vprašanja jasno!

SPECIALEC 1: Prvo vprašanje vprašanje številka ena
čigava roka je močna trdna in jeklena?

PRIMER X: bedakova
vprašanja niso odgovori bedakov
nasprotno

SPECIALEC 1: (hodi okrog primera x in maha z rokami podobno kot igralci v nemih filmih, ki želijo s pretirano gestikulacijo pokazati, da so jezni)

Ne vem ali naj se zgrozim
ali naj se vate zapodim
izrekel si težko žalitev
zaslužil bi si britev
pod svoj nežni mehki vrat
če naš režim bi ne bil zlat
zato prehajamo na vprašanje številka dve
kdo te pazi in z očesom budno vate zre?

PRIMER X : ne ukvarjajte se z menoj
vaš sovražnik je vaš produkt
na desnem krilu
vaših hudičevih kril

SPECIALEC 2: Niti besedice o njem
to je le... le...

PRIMER X: ha
zlati fant išče rimo
zataknjeno v lastnem grlu

SPECIALEC 2: To je le smet če omeniti smem.

PRIMER X: naj bo
smeš

SPECIALEC 1: Ne izzivaj naju fant
drugače boš kmalu arestant.

PRIMER X: v izgubljenem dolgočasnem
primeru iščeta rimano bit
moje zmožnosti so drugačne
vsestranske povprečne lenobe
izgubljen sem za vašo resničnost

SPECIALEC 2: Za naju ni ne izgubljenih
ne povprečnih ne lenih
za naju je velika uteha
da sva porok uspeha.

PRIMER X: in greha

SPECIALEC 2: No vidiš že napreduješ
vedno manj kljubuješ
bova še prijatelja te dni
to me silno veseli

PRIMER X: ne nasedajta moji zmoti
ki jo je oplodil slučaj

obrnita se proti soncu
zagledala bosta produkt
surogat vašega nesmisla
SPECIALEC 1: Kaj govori
kaj nori?
SPECIALEC 2: Odkrito na ves glas
se norčuje iz vseh nas
nisem več za dialog
okruten bom in strog
SPECIALEC 1: Le počasi prijatelj mirno kri
na vrsti je vprašanje številka tri
zakaj je rimanje pristno
za človeštvo nekoristno?
PRIMER X: obkoljeni smo
z drugačnimi vprašanji
le vidva slepca
se ukvarjata s pregaženim časom
SPECIALEC 2: Vidiš da noče odgovoriti
morava ga boleče priviti.

Pritečeta ex specialca, oborožena do zob, in se postvita na primerno razdaljo.

EX SPECIALEC 1: (pôje) Tralala tralala
rima brez petja ne velja!
EX SPECIALEC 2: (pôje) Rime brez posluha
so kot ušesa gluha.
SPECIALEC: Oh, saj to so radikalci
nekdanji naši specialci.

EX SPECIALEC 1: (pôje) Roke k višku dajta
in se koj predajta!
EX SPECIALEC 2: (pôje) Izrecno pokažita dobro voljo
da vaju ne pošljeva v pevsko rima šolo!
SPECIALEC 1: Vidva izdajalca bedna
počenega groša nista vredna
in vama naj bi se predala?
Kroglo v glavo vama bova prej zagnala! (Repetira brzostrelko)
EX SPECIALEC 1: (steče v montažo skrivališčain pôje)
V zaklon v zaklon prijatelj moj
pričel se bo strašanski boj!
EX SPECIALEC 2: (stori isto) Tristo hudičev rečem
in za tabo stečem!
SPECIALEC 1. Kako urno sta se skrila
da bi naju s strelj pokosila.
SPECIALEC 2: Storit morava enako
da ohraniva na koži dlako.
Stečeta in skočita v zaklon.
EX SPECIALEC 1: (pôje) Dadada dubidub elca elca
vidva sta obupna strelca.
EX SPECIALEC 2: (pôje) Hahaha dubidub hahaha
niti zraka ne zadeneta!

Rafal iz brzostrelke.
SPECIALEC 1: Ne boste se več norčevali
ko vas bomo trli v kali!
SPECIALEC 2: Dokler vam še odpuščamo
dokler vam še popuščamo
skesana pridita na plan
če želita dočakat jutrišnji dan.

Rafal iz brzostrelke.
EX SPECIALEC 1: (pôje) Nič naju ne zmede
nobene besede

ki so le lepe
v bistvu pa slepe!
EX SPECIALEC 2: (pôje) Dokler ne zapojeta kot midva
z vami ne bo nobenega pogovora!

SPECIALEC 1: Zdaj pa dosti besedi
naj orožje govori!

Navzkrižno streljanje.

PRIMER X: (medtem) kdo žrtev je in kdo poraženec
v veliki zmedi
nedotakljiv sem a vendar ranljiv
na svoji poti do uničenja
ali sem žrtev ali poraženec
vedo le stiski rok
strelcev
oglušujoč zvok navideznih krvnikov
in zmagovalcev
je usodna ura
brez ali s kazalci
in potem spet dolgčas
in ušesa
sluh se ne navadi na ponavljanje
preden se navadi celotni ustroj
je spet tišina

Streljanje preneha.

SPECIALEC 1: Midva sva vzorca
za vsakega borca.

SPECIALEC 2: Vsak najin metek
je polni zadetek.

(se izza montaže skrivališča vrneta k primeru x.

SPECIALEC 1: Rešila sva se ene nadloge
zdaj pa se lotiva stare naloge.

(Ex specialec 1 se ranjen priplazi izza montaže skrivališča.)

SPECIALEC 2: Poglej tam prijatelj pazi
eden se ranjeno klečeplazi.

SPECIALEC 1: (odmahne z roko) Ah krotek je in miren
nič kaj ni izviren.

SPECIALEC 2: Da se ne muči ga dajva
hitro pokončajva.

SPECIALEC 1: (se plazi in pôje)
Prekleta bodita na vekomaj
ne jaz le člen ideje umira zdaj
resnica je kar vama bom rekel
v prihodnosti vaju čaka pekel.

Specialec 2 ustrelji v ex specialca 1, ki obleži na trebuhu, izpod katerega se zlije velika količina rdeče barve.

SPECIALEC 1: (se obrne k primeru x)
Tako sedaj pa ti
se nama že mudi
si izbral pištolo
ali rima šolo?

PRIMER X: slišim uro ki neusmiljeno
preganja čas
uro ki odbija čase
čase ki prihajajo
vidim moža z obrnjenim plaščem
ki odpira vrata
in stopa z novo zavestjo

SPECIALEC 2: No veliki prerok
na vrsti je obrok
ki reče pok.

V ozadju se v zraku pojavi stenska ura, ki izrazito bije.

© Goran Gluvić

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

SPECIALEC 1: Kaj je zdaj to
je dobro ali zlo?
Stenska ura preleti prostor in izgine.
SPECIALEC 2: Ura skozi zrak leti
mar se ji kam mudi?
Nastopi snažilka, ki začne pometati.
SNAŽILKA: Hm hm
hm hm
SPECIALEC 1: Kdo pa je ta dekla mlada
ki bi naju ujezila rada?
PRIMER X: moja golobica
moja edina sreča v tej samoti
enkrat tedensko se prikaže
počisti in z nasmeškom izgine
skrivnost je moja meglena
SPECIALEC 2: (stopi k snažilki) Ali snažilka ta
rimati zna?
SNAŽILKA: (prestrašeno) Hm hm
hm hm
SPECIALEC 1: Nekaj tu ne štima
saj to je dada rima
ki ni priznana
o ti dekla pregnana!
SPECIALEC 2: Hotela naju je preslepiti
takoj jo treba ustreliti!
(sproži rafal iz brzostrelke)
SPECIALEC 1: Si rekel ustreliti?
Morda pa ni znala govoriti?
PRIMER X: Nihče se je še ni dotaknil
niti vajin usode boječi gospodar
uničila sta skrivnost
pa naj bo
SPECIALEC 1: Morda pa je bila vila?
Joj kaj sva storila?
SPECIALEC 2: Nisem hotel tako grdo
hotel sem lepše lepo!
Stenska ura znova preleti prostor.
SPECIALEC 1: Občutek imam da sva grešila
ker nisva upoštevala navodila
že zdavnaj bi morala opraviti z njim
kaj bo rekel režim?
SPECIALEC 2: Tudi jaz se bojim
kaj če službo izgubim?
Natopi načelnik skozi montažo težkih vrat.
NAČELNIK: Stoj!
SPECIALCA: Z vami načelnik dragi
hitimo h končni zmagi!
NAČELNIK: Vidim, da svojega dela še nista opravila.
SPECIALCA: Svojega dela?
O pravkar sva hotela
PRIMER X: človek ki je obrnil plašč
je prišel kot nalašč
da bi vama sporočil
kako je drugi čas napočil
SPECIALEC 1: Glej pa sva uspela
kot sva želela.
SPECIALEC 2: Primer x rima
po želji režima.
SPECIALEC 1: Sedaj naju čaka pivo prva klasa
in sočna topla dišeča klobasa.

NAČELNIK: Fanta, veliko krvi je v tem hramu. Predolgo sta se   Ź
mudila, a niã ne de.

SPECIALEC 1. Naãelnik se mi zdi
ãudno govori.

SPECIALEC 2: Reã je nekoliko ãudna
zato morava biti izrecno budna!

NAČELNIK: Moram vama sporoãiti, da je reãim znova uvedel premi govor. V svojem sporoãilu za javnost je priznal zmote, ki jih je storil v prejšnjih ãasih. Obljublja, da bo za Źrtve bo postavil lep veliãasten spomenik. Mene pravzaprav to niti ne zanima. Sem le vojak svojega poklica in se podrejam ukazom. Tako bosta storila tudi vidva.

SPECIALCA: Toda tako se ne da
kajti midva...

NAČELNIK: To je ukaz!

SPECIALCA: (salutirata) Z vami naãelnik dragi
tudi tako hitimo h konãni zmagi!

NAČELNIK. Ne tako, paã pa: z vami, dragi naãelnik, tudi tako k zmagi hitimo. Dajta.

SPECIALCA: (izgovarjata negotovo) Z vami, dragi naãelnik, tako k zmagi hitimo.

SPECIALEC 1: Kakšno olajšanje.

SPECIALEC 2: Kako miren in sprošãen sem! Šele sedaj mi je jasno, zakaj je primer x tak.

PRIMER X: Kako me veseli
da so spet prišli
dnevi lepih rim
oh kako z njimi rad norim!

SPECIALEC 1. Kaj pa mu je sedaj? Saj mu ni treba rimati.

SPECIALEC 2: Kaj naj storimo? Sedaj, ko je v veljavi nov ukaz?

NAČELNIK: Ne vem. Nimam nikakršnih navodil. Sicer pa nam primer x slej ali prej ne uide.

SPECIALEC 1: Će je tako, vas, dragi naãelnik, vabiva na klobaso.

SPECIALEC 2. In na pivo prv...o razredno.

NAČELNIK: Odliãna ideja.

Odhajajo iz velike hale.

SPECIALEC 1: Meni je kljub vsemu bilo vsehã, ko sem rekel: glej ga, igralca, ne ve, da sva specialca.
Vsi trije se smejejo.

NAČELNIK: Da, da, lepi pretekli ãasi. Toda, kaj moremo, zajaj jih veã ne bo. Mi moramo slediti napredku, drugaãe nas bo šas pohodil. Tak je naš poklic.

Stenska ura preleti prostor in poudarjeno tiktaka.

NAČELNIK: Slišita? Ćas je vedno nad nami. To je veãno opozorilo za mene, za vaju in za vse nas.

SPECIALCA: Oh, dragi, kako ste to lepo povedali. Kot pravi pedagog.

NAČELNIK. Da, da, lepo sem povedal.

Izza montaŹe skrivališãa se priplazi ex specialca 2. Naredi daljši rafal iz brzostrelke. Naãelnik in specialca padejo na trebuh, izpod katerega se potem zlije rdeãa barva.

EX SPECIALCA 2: (pôje)
Ne zamerite mi
ubil sem vse tri
sedaj lahko umrem
in oãesi zaprem

Stenska ura še enkrat preleti prostor.

Grosuplje, 1990